

Holbæk Kommune
Erhverv - Landbrug og Miljø
Kanalstræde 2
4300 Holbæk
Att.: Lone P. Lauritzen

25. november 2015

Vedrørende: Revurdering af husdyrproduktionen på Tøltevej 6.

På vegne af Hanne og Lars Palle, Tøltevej 6, 4340 Tølløse fremsendes hermed redegørelse til revurdering af den eksisterende miljøgodkendelse på Tøltevej 6, 4340 Tølløse. Der er udarbejdet beregninger i IT-skema nr. 82.858.

1. Husdyrbrugets indretning og drift

Der blev den 1.oktober 2007 givet miljøgodkendelse til husdyrbruget på Tøltevej 6. I forhold til denne miljøgodkendelse sker der ingen ændringer af husdyrproduktionen.

Der sker således ingen ændringer i staldsystem, ventilationssystem eller gødningsopbevaringsanlæg.

2. Bedste tilgængelige teknik (BAT)

I dette afsnit er der foretaget en vurdering af, om driften af produktionen er baseret på den bedst tilgængelige teknik. I vurderingen er bl.a. indgået, hvorvidt omkostningen til etablering af en given BAT-teknologi er proportional med gevinsten for miljøet.

Grundlaget for dette afsnit er "Referencer til BAT-vurdering ved miljøgodkendelser", orientering fra Miljøstyrelsen, nr. 2, 2006, som samtidig indeholder EU's "BAT reference documents" (BREFs).

Management

Der er stor bevågenhed omkring minimering af forbruget af ressourcer som strøm, varme, brændstof og næringsstoffer. Herudover fokuseres på reduceret ammoniakfordampning fra stalde og gødningslagre. Dette søges bl.a. opnået ved hyppig renholdelse af overflader.

Endvidere fokuseres på færrest mulige lugt- og fluegener for omgivelserne. Dette søges opnået ved renholdelse af overflader som nævnt ovenfor og fluebekæmpelse i det omfang det er nødvendigt.

Der foretages daglige tjek og løbende service på produktionsanlæggene. Såfremt der er behov for det, bliver der tilkaldt service til driftsanlægget, som udføres af kompetent personale.

Ansøger optimerer foderblandingerne så tildelingen af N og P tilpasses dyrenes behov. Der er således stor fokus på, at husdyrgødningens indhold af næringsstoffer minimeres. I øvrigt tilrettelægges fodringen, så mængden af foderrester minimeres.

Bedste tilgængelige staldteknologi

Ifølge afgørelser fra Miljøklagenævnet kan der ved vurdering af anvendelse af BAT for hele staldanlægget foretages en beregning med de vejledende emissionsgrænseværdier, som Miljøstyrelsen har udsendt. Miljøstyrelsens emissionsgrænseværdier er baseret på følgende to principper:

1. Enkeltteknologier, der overstiger ca. 100 kr. pr. reduceret kg NH₃-N indgår ikke.
2. Meromkostningerne forbundet med opfyldelse af emissionsgrænseværdierne bør ikke overstige ca. 1 % af de samlede produktionsomkostninger.

Ved at anvende Miljøstyrelsens emissionsgrænseværdier kan der beregnes et BAT-niveau for ammoniakemissionen på 2.892 kg NH₃-N/år. Beregningerne fremgår af bilag 1.

For at opfylde BAT-emissionsniveauet anvendes der følgende teknologi:

- Foderoptimering for søerne.

Ved valg af ovenstående teknologi reduceres ammoniakfordampningen fra stalde og opbevaringsanlæg til 2.892 kg NH₃-N/år. Beregninger på foderoptimering fremgår af afsnit vedrørende foder nedenfor. Da denne ammoniakemission er den samme som det beregnede BAT-emissionsniveau, er der truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen med ammoniak.

Bedste tilgængelige teknologi i relation til fosfor

Miljøstyrelsen har fastlagt et emissionsniveau med hensyn til fosforindhold i husdyrgødningen. Kravet om anvendelse af BAT er opfyldt, hvis følgende fosforudskillelse overholdes:

- 23,9 kg fosfor/DE (årssøer)
- 29,2 kg fosfor/DE (smågrise)
- 22,3 kg fosfor/DE (slagtesvin)

Ved at anvende Miljøstyrelsens emissionsgrænseværdier for fosfor kan der beregnes et BAT-niveau for fosforindhold i husdyrgødningen på 6.350 kg fosfor.

Beregningerne fremgår af bilag 1.

Produktionen opfylder BAT-niveauet ved anvendelse af normtal. Der er derfor ikke gennemført tiltag til reduktion af fosforindholdet i husdyrgødningen.

Bedste tilgængelige foderteknologi

Som nævnt ovenfor anvendes foderoptimering. Desuden kan nævnes, at der udarbejdes E-kontrol i samarbejde med konsulent, hvor tildelingen af foder tilpasses dyrenes behov. Der er således stor fokus på, at husdyrgødningens indhold af næringsstoffer minimeres. I øvrigt tilrettelægges fodringen, så mængden af foderrester minimeres.

Der er i IT-ansøgningen skema nr. 82.858 indtastet følgende tilpasninger i relation til fodringen af søerne:

Foderoptimering, søer:

- 1.570 FE/årsso
- 128,18 gram total råprotein/FE
- 34,9 fravænnede grise pr. årsso
- 7,0 kg fravænningsvægt

Fodring i relation til kvælstof

Det er valgt, at søerne skal afvige den på ansøgningstidspunktet gældende normværdi for råproteinindhold. Dette vil have betydning for grisenes udskillelse af næringsstoffer.

Foderoptimering, søer

Der er valgt et niveau på 128,18 gram råprotein/FE med et foderforbrug på 1.570 FE/årsso, 34,9 fravænnede grise pr. årsso og en fravænningsvægt på 7,0 kg.

Beregning af korrektionsfaktor:

$$(((1.570 \text{ FEso pr. årsso} * 128,18 \text{ gram råprotein pr FEso}) / 6250) - 1,98 - (34,9 \text{ fravænnede grise pr årsso} * 7,0 \text{ kg} * 0,0257)) = \mathbf{0,9653}.$$

Ligningen er beregnet ud fra de ovenfor nævnte forudsætninger. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men vilkårligningen vil samlet set blive overholdt.

Fodring i relation til fosfor

Der foretages ingen foderoptimering i relation til fosfor. Og der skal derfor ikke stilles vilkår herom.

Det er kun i relation til kvælstof, at det er nødvendigt at foderoptimere.

Anvendelse af BAT på energibesparende foranstaltninger

Udendørsbelysning er kun tændt i forbindelse med daglige arbejdsgange, hvis dagslyset ikke er tilstrækkeligt. Der anvendes LED-belysning i staldene. Der overvejes løbende muligheder for at reducere forbruget vha. automatiske foranstaltninger. Ventilationen i staldene er frekvensstyret og tilkoblet automatisk styreenhed, hvilket er med til at reducere energiforbruget til ventilation.

Logistikken i forbindelse med udtagning af foder og transport til stald er planlagt, så arbejdet giver færrest mulige driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.

Tilsvarende planlægges transporter med husdyrgødning at være så effektive og energibesparende som muligt.

Anvendelse af BAT - vandbesparende foranstaltninger:

Vandforbruget går primært til drikkevand og vask af stalde.

Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild. Vandforbruget minimeres ved, at der bruges drikkekar eller drikkenipler over fodertruget. Ved anvendelse af drikkekar, er der ikke noget vandspild, og ved anvendelse af drikkenipler over fodertruget opsamles eventuelt spild af vand i foderet.

I forbindelse med den daglige rytme og gennemgang i staldene, reduceres risikoen for at eventuelt brud på drikkevandssystemet resulterer i et længerevarende spild af vand. Eventuelle lækager identificeres og små reparationer udføres hurtigst mulig. Service tilkaldes, hvis der er behov for det.

Når der skal vaskes stalde foretages en iblødsætning, hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere med koldt vand. Iblødsætningen og anvendelsen af højtryksrensere er med til at reducere vandforbruget i forbindelse med vask.

Anvendelse af BAT i forbindelse med opbevaring af husdyrgødning

Gyllebeholderne er tilmeldt ordning om 10-årig beholderkontrol.

Ved udbringning pumpes gyllen via rørlagte trykledninger til selvkørende udlægger. Al gylle udbringes med selvkørende udlægger. Der foregår dermed ingen transport af gylle med gyllevogn, hvilket giver færre gener på vejene og reducerer ressourceforbruget væsentligt. Endvidere er der ikke risiko for spild af gylle ved læsning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn.

Det vurderes på ovenstående baggrund, at BAT med hensyn til opbevaring af husdyrgødning er tilstrækkeligt.

Anvendelse af BAT i forbindelse med udbringning af husdyrgødning.

Ifølge wiki-vejledningen er de generelle regler for udbringning af husdyrgødning tilstrækkelige til at opfylde krav til BAT.

Der er derfor ikke redegjort yderligere for BAT i forbindelse med udbringning af husdyrgødning.

Egenkontrol

Bedriftens egenkontrol består primært af det lovpligtige gødningsregnskab, E-kontrol og driftsregnskab.

De tekniske installationer og hjælpemidler kontrolleres løbende for at imødegå driftsforstyrrelser og uheld.

Der henvises i øvrigt til foregående afsnit vedr. "Management".

3. Afsluttende bemærkninger

Med ovenstående redegørelse vurderes det, at ansøger har redegjort for de forhold, der er nødvendige i forbindelse med revurderingen af husdyrbruget på Tøltevej 6.

4. Yderligere spørgsmål

Hvis der er spørgsmål til det fremsendte, kan Lars Palle træffes på mobil: 24 63 05 88. Max Jakobsen træffes på mobil: 31 34 07 17.

Venlig hilsen

Max Jakobsen
Miljørådgiver

Vedlagt

Bilag 1: Beregning af BAT-emissionsniveau for ammoniak og fosfor

Bilag 1a: Beregning af ammoniak-emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Dyr	Emission opnåelig kg NH ₃ -N pr. dyr	Antal dyr	Ammoniak bidrag fra staldafsnit
Årssøer, drægtighedsstald, løsgående, del. spalter	2,0992*	565	1.186
Årssøer, løbestald, individuel opstaldning, del. spalter	1,7292*	185	320
Årssøer, farestald, del. spalter	0,7454*	750	559
Smågrise, del. spalter	0,0453**	14.200	643
Slagtesvin, del. spalter (25-50 % fast gulv)	0,3387**	465	157
Heste	9,0	3	27
BAT-niveau			2.892

* Der er korrigeret for afvigelse i fravænningsvægt i forhold til Miljøstyrelsens beregningsforudsætninger.

** Der er korrigeret for afvigende vægtinterval hhv. 7,0-32 kg for smågrise og 32-107 kg for slagtesvin.

Bilag 1b: Beregning af fosfor-emission opnåelig ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Dyr	Fosforemission kg P pr. DE	Antal DE	Fosforemission i alt
Årssøer	23,9	169,4	4.049
Smågrise	29,2	68,8	2.009
Slagtesvin	22,3	11,9	265
Heste	21,0	1,3	27
BAT-niveau			6.350

Note: Beregningerne er foretaget ud fra Miljøstyrelsens notat om vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT).